

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 19-01-2022
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPMAS
Sagsnr.: 2119844
Dok. nr.: 2081865

Folketingets Sundhedsudvalg har den 10. december 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 225 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 225:

"Kan ministeren oplyse, hvornår manglende personlig pleje og hygiejne i ældreplejen som følge af nødberedskaber kan betragtes som sundhedsskadeligt, og hvorvidt det kan betragtes som brud på sundhedsloven?"

Svar:

Det bemærkes indledningsvist, at ældreplejen hører under social- og ældreministerens ressort og primært er reguleret af serviceloven.

Min besvarelse omhandler de sundhedsfaglige aspekter af spørgsmålet. Til brug for besvarelsen har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

"Når en kommune justerer kvalitetsstandarder, fx i forbindelse med nødberedskab, skal kommunen fortsat opretholde den fornødne kvalitet, herunder hygiejne. Kommunernes kvalitetsstandarder er forskellige, og det er muligt, at en kommune med en høj kvalitetsstandard kan sænke niveauet, fx i forbindelse med nødberedskab, og fortsat opretholde den fornødne kvalitet.

Sundhedsstyrelsen skal bemærke, at der ved 'hygiejne' forstås metoder og rutiner til at opnå og opretholde renhed og sundhed ved at hindre smittespredning med fx bakterier og virus og ved at fjerne snavs og uønsket forurening. Hygiejne omhandler flere områder, som fx håndtering af fødevarer, kontakt mellem mennesker, bad og rengøring. Sundhedsstyrelsen forstår dog ovenstående spørgsmål således, at der med personlig pleje og hygiejne menes den enkelte borgers kropslige hygiejne i form af fx bad, tandbørstning og renhed i forbindelse med toiletbesøg eller bleskift.

Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at manglende personlig pleje og hygiejne kan have sundhedsskadelige virkninger, hyppigst i form af rød og irriteret hud eller hudinfektioner, urinvejsinfektioner og karies i munden. Påvirkning af huden og urinvejsinfektioner kan fx ses ved manglende bleskift, mens karies ses ved manglende tandbørstning. Det kan endvidere være psykisk belastende at opleve manglende personlig hygiejne, som man ikke selv kan klare uden hjælp. De sundhedsskadelige virkninger kan medføre behov for flere kontakter til sundhedsvæsenet, og særligt urinvejsinfektioner kan føre til indlæggelser, såkaldt forebyggelige indlæggelser.

De sundhedsskadelige virkninger ved manglende personlig pleje og hygiejne ses ikke nødvendigvis med det samme, men risikoen øges over tid. Varigheden og omfanget af den manglende hygiejne har således betydning for omfanget af sundhedsskadelige

virksomheder, men det er ikke muligt at definere præcist, hvornår der vil optræde sundhedsskadelige virkninger. Det er heller ikke afgørende om årsagen er nødberedskaber eller andre forhold.

Manglende hygiejne forstået i den tidligere omtalte bredere betydning kan udover ovenstående have betydelige sundhedsskadelige virkninger i form af øget forekomst af smitsomme sygdomme, fx luftvejs- og mavetarminfektioner, blandt både borgere og personale.”

I forhold til mulighederne for tilsyn med sundhedsskadelig forhold som følge af manglende personlig pleje og hygiejne kan ministeriet supplere bidraget fra Sundhedsstyrelsen og oplyse, at Styrelsen for Patientsikkerhed fører sundhedsfagligt tilsyn med, om der er forhold på behandlingssteder, f.eks. plejehjem, der er eller kan være til fare for patientsikkerheden.

Hvis de sundhedsmæssige forhold på et behandlingssted kan bringe patientsikkerheden i fare, kan Styrelsen for Patientsikkerhed give påbud til behandlingssteder, hvori der opstilles sundhedsmæssige krav til den pågældende sundhedsfaglige virksomhed. Styrelsen kan også give påbud om midlertidigt at indstille virksomheden helt eller delvis.

Borgere eller borgeres pårørende har mulighed for at klage over sundhedsfaglig virksomhed til Styrelsen for Patientklager eller Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og derved uvildigt få vurderet, om der er grund til kritik af behandlingen.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Maja Sørensen